

MISTÄ TYÖNANTAJAT HANKKIVAT TYÖTERVEYSPALVELUT

Työnantajalla on vaihtoehtoisia tapoja järjestää työntekijöidensä lakisääteiset työterveyshuoltopalvelut sekä vapaaehtoinen sairaanhoito ja muu terveydenhuolto. Karkeasti jaotellen työnantajat voivat tuottaa työterveyspalvelut itse omilla työterveysasemillaan tai hankkia nämä palvelut joko kunnallisista terveyskeskuksista tai yksityisistä lääkärikeskuksista. 2000-luvulla lääkärikeskukset kasvattivat merkittävästi osuuttaan työterveyshuoltopalvelujen tuottajana.

Suurilla työnantajilla on yleensä oma työterveysasema. Keskisuuret työnantajat hankkivat pääasialliset työterveyspalvelut mm. lääkärikeskuksista. Pienet työnantajat järjestävät työterveyshuollon useimmiten terveyskeskuksissa.

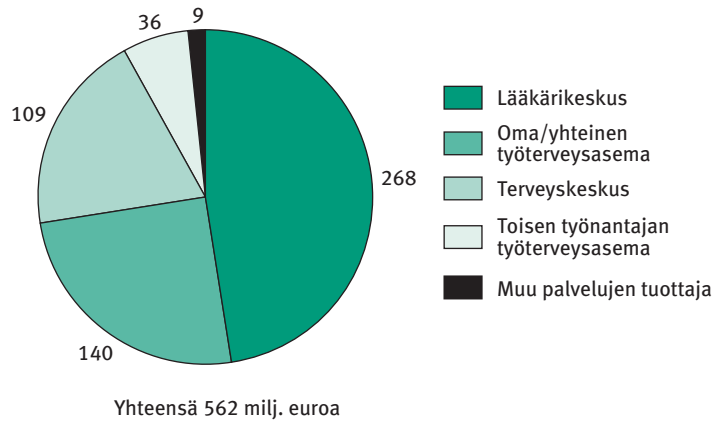
Vuonna 2008 työterveyshuollon kokonaiskustannukset olivat 562 miljoonaa euroa, joista 213 miljoonaa aiheutui ehkäisevästä työterveyshuollosta ja 349 miljoonaa sairaanhoidosta ja muusta terveydenhuollosta. Kela maksoi työterveyshuollon korvauksina 262 miljoonaa euroa, mikä oli 1,7 % terveydenhuollon kokonaismenoista.

LÄÄKÄRIKESKUKSET HOITAVAT JO PUOLET TYÖTERVEYSPALVELUISTA

Työterveyshuollon kustannuksista lähes puolet, 268 miljoonaa euroa, aiheutui lääkärikeskusten palveluista. Vielä 2000-luvun alussa lääkärikeskusten tuottamien palvelujen osuus oli vain kolmannes työterveyshuollon kustannuksista. Työnantajien omien työterveysasemien toiminta on vastaavasti supistunut, kun palveluita on ulkoistettu. Vuonna 2008 niiden kustannukset olivat 103 miljoonaa euroa. (Kuvio 1)

Kunnallisella sektorilla on ollut pyrkimys keskittää työterveyshuoltopalvelujen tarjonta laajempiin liikelaitoksiin. Vuonna 2008 terveyskeskusten ja kunnallisten liikelaitosten tuottamien työterveyshuoltopalvelujen kustannukset olivat 109 miljoonaa euroa. Kunnallinen työterveyshuolto on Työterveyslaitoksen mukaan ainoa palveluiden tuottaja 91 kunnassa.

Kuvio 1. Työterveyshuollon kustannukset palvelujen pääasiallisen tuottajan mukaan vuonna 2008

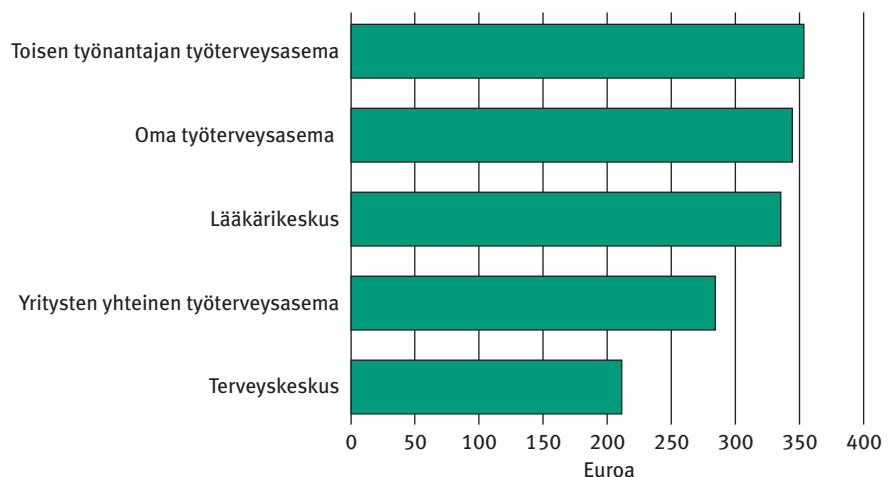

Työnantajien yhdessä omistamien terveysasemien ja toisten työnantajien terveysasemien palvelujen käytöstä aiheutuneet kustannukset olivat yhteensä 73 miljoonaa euroa.

Kuvion 2 mukaan työterveyshuollon kustannukset olivat työterveyshuollon piiriin kuuluvaa kohti korkeimmat toisen työnantajan työterveysasemilla sekä työnantajien omilla terveysasemilla ja pienimmät terveyskeskuksissa. Eroja selittää mm. se, terveyskeskuksissa tehdään muita palvelun tuottajia enemmän ehkäisevää työterveyshuoltoa, kun taas työnantajien omilla/yhteisillä terveysasemilla ja lääkärikeskuksissa työterveyshuolto painottuu terveyskeskuksia enemmän sairaanhoitoon ja muuhun terveydenhoitoon.

Vuonna 2008 Kela maksoi työterveyshuollon korvauksia 43 600 työnantajalle. Keskimääräinen korvaus oli 140 euroa työterveyshuollon piiriin kuuluvaa työntekijää kohti. Keskimääräinen korvaus

Kuvio 2. Työterveyshuollon kustannukset TTH:n piiriin kuuluvaa työntekijää kohti palvelujen pääasiallisen tuottajan mukaan 2008

oli pienin 10–19 työntekijän tulosyksiköissä (96 euroa) ja suurin yli 1 500 työntekijän tulosyksiköissä (157 euroa).

TYÖTERVEYSHUOLLOSSA MILJOONA TERVEYS- TARKASTUSTA VUOSITTAIN

Työterveyshuollossa tehdään vuosittain noin miljoona terveystarkastusta. Vuonna 2008 näistä tarkastuksista lääkärikeskukset tekivät 365 000, terveyskeskukset 321 000, työnantajien omat/yhteiset työterveysasemat 250 000 sekä toisen työnantajan terveysasemat ja muut palvelun tuottajat yhteensä 86 000.

Sairaanhoitokäyntejä oli 5,2 miljoonaa. Niistä 45 % hoidettiin lääkärikeskuksissa, 26 % työnantajien omilla/yhteisillä työterveysasemilla ja 21 % terveyskeskuksissa.

Työpaikkaselvityksiin käytettiin 315 000 tuntia, joista lääkärikeskusten osuus oli 43 %, työnantajien omien/yhteisten työterveysasemien 28 % ja terveyskeskusten 23 %.

Terveystarkastuksia oli työterveyshuollon piiriin kuuluvaa työntekijää kohti eniten toisten työnantajien työterveysasemilla ja terveyskeskuksissa. Sairaanhoitokäyntejä tehtiin suhteellisesti eniten työnantajien omille/yhteisille ja toisten työnantajien työterveysasemille, joissa myös työpaikkaselvityksiin käytettiin eniten aikaa.

TYÖTERVEYSHUOLLON PIIRISSÄ 1,9 MILJOONAA TYÖNTEKIJÄÄ

Työterveyshuollon piirissä oli Kelan korvaustietojen mukaan 1 877 000 työntekijää, mikä on 85 % palkansaajista. Vuodesta 2005 vuoteen 2008 työterveyshuollon piiriin kuuluvien työntekijöiden määrä on kasvanut 6,6 %. Taulukosta 1 ilmenee mm., että lääkärikeskuksista sai pääasialliset työterveyshuoltopalvelut 802 000 työntekijää, mikä oli 43 % kaikista työterveyshuollon piiriin kuuluvista.

Taulukko 1. Työterveyshuollon piiriin kuuluvat henkilöt, kustannukset ja maksetut korvaukset palvelujen pääasiallisen tuottajan mukaan 2008

	Työterveyshuollon piiriin kuuluvat henkilöt	Hyväkstyit kustannukset, milj. euroa	Maksetut korvaukset, milj. euroa	Korvaukset piiriin kuuluvaa kohti, euroa
Yhteensä	1 876 894	562,3	262,2	139,7
Terveyskeskus	516 807	108,9	55,9	108,1
Oma työterveysasema	300 422	103,3	48,6	161,7
Yhteinen työterveysasema	131 885	37,4	18,5	140,5
Toisen työnantajan työterveysasema	100 601	35,5	16,2	161,4
Lääkärikeskus	802 079	268,4	119,4	148,9
Muu palvelujen tuottaja	25 100	8,7	3,6	144,4